

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ПРИКАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ ВАСИЛЯ
СТЕФАНИКА

Факультет іноземних мов
Кафедра німецької філології

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
АНАЛІТИЧНЕ ЧИТАННЯ ХУДОЖНІХ ТЕКСТІВ

Рівень вищої освіти – перший (бакалаврський)

Освітня програма «Німецька мова і література»

Спеціальність 035 Філологія

Спеціалізація 035.043 Германські мови та літератури
(переклад включно), перша – німецька

Галузь знань 03 Гуманітарні науки

Затверджено на засіданні кафедри
Протокол № 1 від “30 ”серпня 2022 р.

м. Івано-Франківськ – 2022

1. Загальна інформація

Назва дисципліни	Аналітичне читання художніх текстів
Викладач (-і)	Липка Світлана Іванівна
Контактний телефон викладача	+380 968146058
Е-mail викладача	svitiana.lypka@pnu.edu.ua
Формат дисципліни	Очний/заочний
Обсяг дисципліни	3 кредити ЄКТС, 90 годин
Посилання на сайт дистанційного навчання	http://www.d-learn.pu.if.ua
Консультації	Понеділок, 13.30, ауд. 224

2. Анотація до навчальної дисципліни

Курс “Аналітичне читання художніх текстів” покликаний формувати у здобувачів вищої освіти навички поглибленого читання оригінального німецького тексту будь-якої складності через детальне сприйняття твору за допомогою об’єданого лінгвістичного та літературознавчого аналізу його мовної форми; розвивати творчі уміння усного мовлення, писемні та мовленнєві навички. На основі опрацювання коротких оповідань класичної і сучасної німецької літератури студенти знайомляться з основами стилістичної організації тексту, аналізом різнотипності стилістичних прийомів та вербальних засобів виразності сучасної німецької мови, вчаться аналізувати усі мовні рівні твору та інтерпретувати художні тексти на різних рівнях потенційної інтерпретації. Курс читається німецькою мовою.

3. Мета та цілі навчальної дисципліни

Мета курсу полягає в збагаченні лінгвістичних і національно-культурних знань студентів, розширенні можливостей їх перекладацьких і культурно-комунікативних компетентностей, а також викладацької діяльності через комплексне вивчення зв’язку мови з культурою її носіїв.

4. Програмні компетентності та результати навчання

Фахові компетентності спеціальності:

- Здатність використовувати в професійній діяльності знання про мову як особливу знакову систему, її природу, функції, рівні.
- Здатність вільно, гнучко й ефективно використовувати німецьку мову в усній та письмовій формі, у різних жанрово-стильових різновидах і реєстрах спілкування (офіційному, неофіційному, нейтральному), для розв’язання комунікативних завдань у різних сферах життя.
- Здатність планувати, організувати, здійснювати прикладне мікродослідження з предметної спеціальності на засадах методологічного та правового підґрунтя; аналізувати, систематизувати, інтерпретувати та презентувати його результати.
- Здатність вільно оперувати спеціальною термінологією для розв’язання професійних завдань.
- Усвідомлення засад і технологій створення текстів різних жанрів і стилів державною та іноземними мовами.
- Здатність до організації ділової комунікації.

Програмні результати навчання:

- Вільно спілкуватися з професійних питань із фахівцями та нефахівцями державною та німецькою мовами усно й письмово, використовувати їх для організації ефективної міжкультурної комунікації.

- Ефективно працювати з інформацією: добирати необхідну інформацію з різних джерел, зокрема з фахової літератури та електронних баз, критично аналізувати й інтерпретувати її, впорядковувати, класифікувати й систематизувати.
- Використовувати інформаційні й комунікаційні технології для вирішення типових задач і проблем професійної діяльності.
- Знати й розуміти систему мови, загальні властивості літератури як мистецтва слова, історію німецької мови і літератури і вміти застосовувати ці знання у професійній діяльності.
- Знати принципи, технології і прийоми створення усних і письмових текстів різних жанрів і стилів державною та німецькою мовами.
- Аналізувати й інтерпретувати твори німецької художньої літератури, визначати їхню специфіку й місце в літературному процесі.
- Використовувати німецьку мову в усній та письмовій формі, у різних жанрово-стильових різновидах і регістрах спілкування (офіційному, неофіційному, нейтральному), для розв'язання комунікативних завдань у побутовій, суспільній, навчальній, професійній, науковій сферах життя.
- Знати й розуміти основні поняття, теорії та концепції обраної освітньої спеціалізації, вміти застосовувати їх у професійній діяльності.

5. Організація навчання

Вид заняття	Загальна кількість годин
лекції	20
семінарські заняття / практичні / лабораторні	10
Самостійна робота	60

Ознаки навчальної дисципліни

Семестр	Спеціальність	Курс (рік навчання)	Нормативний / вибірковий
3	035 Філологія, Спеціалізація 035.043 Германські мови та літератури (переклад включно), перша – німецька	2	В

Тематика навчальної дисципліни

Тема	кількість год.		
	лекції	заняття	сам. роб.
Тема 1. Deutsch als Fremdsprache und interkulturelle Kommunikation. 1. Was ist Interkulturelle Kommunikation. 2. Interkulturelle Kommunikation als Lehrfach. 3. Besonderheiten der interkulturellen Kommunikation.	2		4
Тема 2. Interkulturelle kommunikative Kompetenz. 1. Entwicklung der interkulturellen Kompetenz im Deutsch als Fremdsprache (DaF)-Unterricht anhand von Texten deutschschreibender Autoren.	2		4

2. Interkulturelles Potenzial der literarischen Texte. 3. Prinzip der Leserorientierung.			
Тема 3. Analytisches Lesen als Mittel der Entwicklung interkultureller Kommunikation. 1. Analytisches Lesen als Lesestil. 2. Textanalyse. 3. Vorgehensweise beim analytischen Lesen. Bestandteile der Textanalyse.	4		6
Тема 4. Aufbau der Textanalyse. 1. Wendungen für die Textinterpretation. 2. Morphologische Analyse. 3. Syntaktische Analyse.	4		6
Тема 5. Analytisches Lesen von Kurzgeschichten. 1. Aufbau der Kurzgeschichten. 2. Charakteristik der (Haupt)personen. 3. Gesichtswinkel/Erzählperspektive. 4. Themen. Gattungsspezifische Merkmale.	4		6
Тема 6. Analyse eines publizistischen Textes. 1. Die Pressesprache. Historischer Abriss: Die Entstehung der Presse und eines Zeitungsstils. 2. Tendenzen des Gebrauchs der Pressesprache. 3. Textklassen. 4. Stilistische Aspekte der Presstexte.	4		6
Тема 7. Analytisches Lesen der Kurzgeschichten: Gabriele Wohmann „Imitation“; Hans Bender „In der Gondel“; Siegfried Lenz „Eine Liebesgeschichte“; Margarete Neumann „Der weiße Fiat“; Siegfried Lenz „Die Nacht im Hotel“; Max von der Grün „Masken“; Heinrich von Kleist „Das Bettelweib von Locarno“; Su Winter „Die grüne Vase“; Wolfgang Borchert „Die drei dunklen Könige“.		10	28
ЗАГ.:		30	60
6. Система оцінювання навчальної дисципліни			
Загальна система оцінювання навчальної дисципліни	<p>Система оцінювання курсу відбувається згідно з критеріями оцінювання навчальних досягнень студентів, що регламентовані в університеті.</p> <p>Система контролю знань студентів здійснюється через:</p> <ul style="list-style-type: none"> • поточний контроль – (1) усне опитування на практичних заняттях, (2) перевірка виконання студентами самостійної роботи, які мають на меті перевірити рівень теоретичних знань з курсу та практичних навичок володіння студентами навичками аналізу художнього тексту; • підсумковий контроль: виконання письмового індивідуального завдання. <p style="text-align: center;">Розподіл балів за семестр: Аудиторна робота – 50 балів Самостійна / індивідуальна робота – 50 балів</p>		
Вимоги до письмової роботи	<p>Передбачено виконання аналізу одного короткого оповідання як індивідуального завдання. Завдання виконується впродовж семестру і здається у визначений термін. Оцінюється письмовий аналіз художнього твору у 20 балів (максимальна кількість);</p> <p>Студенти, які не виконали індивідуального завдання не допускаються до підсумкового контролю.</p>		
Практичні заняття	<p>Оцінюється відвідуваність усіх 15 занять упродовж семестру, робота на практичних заняттях оцінюється за 5-бальною шкалою. Сума балів, отриманих</p>		

	студентом за практичні заняття, розраховується шляхом додавання балів, отриманих на практичних заняттях з ваговим коефіцієнтом 5. Максимальна кількість 50 балів розраховується як середнє арифметичне усіх практичних занять з ваговим коефіцієнтом 5.
Умови допуску до підсумкового контролю	Студент допускається до підсумкового контролю (заліку) за умови отримання не менше 25 балів, максимум 50 балів, за аудиторну та самостійну роботу. Студент, який не набрав 25 балів, до заліку за відомістю №1 не допускається. У такому випадку до початку екзаменаційної сесії студент користується повторним правом отримати допуск на складання заліку за відомістю №2 на консультаціях викладача (перескладання пропущених тем, виконання індивідуальних завдань).
Підсумковий контроль	Форма контролю – залік. Підсумковий контроль складається з двох частин: 1. підсумкова контрольна робота (тест) оцінюється у максимум 5 балів, мінімум 3 бали; має формат тестових завдань на визначені питання програмового теоретичного матеріалу. 2. індивідуальне завдання , яке передбачає аналіз одного короткого оповідання відповідно до програмових вимог. Індивідуальне завдання оцінюється максимум у 20 балів, мінімум – у 4 бали.

7. Політика навчальної дисципліни

Політика курсу: Жодні форми порушення академічної доброчесності не толеруються. У випадку таких подій – реагування відповідно до Положення 1 і Положення 2

Письмові роботи: Здобувач освіти зобов'язаний добросовісно готуватися до усіх видів поточного та підсумкового контролю, повинен виконувати усі усні та письмові завдання до кожної теми.

Академічна доброчесність: У випадку порушення норм академічної доброчесності під час виконання завдань поточного чи підсумкового контролю, студент отримає «0» балів.

Відвідування занять: Студент повинен вчасно приходити на заняття. Викладач може не допустити студента до заняття, якщо він/вона спізнився без поважної причини. У випадку пропуску 10 чи більше практичних занять без поважної причини, студент може бути не допущений до підсумкового контролю (заліку), або його/її підсумкова оцінка буде знижена. Студент має брати активну участь у практичних заняттях. Студент повинен бути толерантним у спілкуванні з викладачем та іншими студентами, зокрема під час обговорення питань на заняттях. Студент на свій вибір має підготувати один виступ/реферат/презентацію з матеріалу, що виноситься на самостійне вивчення. Студент може перескласти будь-яку тему практичного заняття. Загальна максимальна сума балів, яка присвоюється студентові за курс, становить 100 балів, яка є сумою балів за виконання практичних завдань, підсумкову контрольну роботу, самостійну роботу та бали, отримані за виконання письмового контролю. Допуск до заліку передбачає отримання рейтингової підсумкової оцінки (максимум 50 балів, мінімум 25 балів). При виставленні рейтингового підсумкового балу обов'язково враховується присутність студента на заняттях, активність студента під час практичного заняття; недопустимість пропусків та запізнень на заняття.

8. Рекомендована література

1. Астрахан Н. І. Моделювання у літературознавстві: аналіз художнього тексту і інтерпретація художнього твору: автореф. дисертації на здобуття докт. філолог. наук. Київ, 2015. 42 с.

2. Бабелюк О. А. Принципи виявлення дієгетичного/недієгетичного наратора в американських постмодерністських коротких оповіданнях. Наука і сучасність : [зб. наук. праць.]. К. : Нац. пед. ун-т імені М. П. Драгоманова, 2005. Вип. 48. С. 205—217.
3. Вакуленко Т.І. Kurzgeschichten für analytisches Lesen (Оповідання для аналітичного читання): Навчальний посібник з аналітичного читання для студентів факультету іноземної філології. Миколаїв: Вид-во ЧДУ ім. Петра Могили, 2010. 268 с.
4. Іваненко С. М., Карпусь А. К. Лінгвостилістична інтерпретація тексту (для студентів іноземних мов університетів і педагогічних вищих закладів освіти: Підр. – Київ: КДЛУ, 1998. – 176 с.
5. Кочан І. М. Лінгвістичний аналіз тексту : [навч. посібник]. Київ: Знання, 2008. 423 с.
6. Кухаренко В. А. Інтерпретація тексту. Навчальний посібник. Вінниця: Нова книга, 2004. 274 с. Науменко А. М. Філологічний аналіз тексту (основи лінгвопоетики). Навчальний посібник для студентів вищих навчальних закладів. Вінниця: Нова книга, 2005. 416 с.
7. Художественный текст: аспекты изучения. Сборник материалов. Житомир: Полиграфика, 1997. 65 с.
8. Adamzik K. Literatur aus der Sicht von Text- und Diskurslinguistik // Handbuch Sprache in der Literatur / Hrsg. von A. Betten, U. Fix, B. Wanning. – Berlin, Boston: de Gruyter, 2017. S. 97–119.
9. Adamzik K. Textlinguistik. Eine einführende Darstellung. Tübingen: Niemeyer, 2004. 176 S.
10. Beaugrande de R.-A. Einführung in die Textlinguistik. Tübingen: Niemeyer, 1981. 290 S. Brinker K. Linguistische Textanalyse. Eine Einführung in Grundbegriffe und Methoden. Berlin: Erich Schmidt Verlag, 2005. 173 S.
11. Brinker Klaus: Linguistische Textanalyse. Eine Einführung in Grundbegriffe, Berlin. 1997.
12. Corbineau-Hoffmann A. Die Analyse literarischer Texte. Einführung und Einleitung. – Tübingen: A. Francke, 2002. 215 S.
13. Faulseit D., Kühn G. Stilistische Mittel und Möglichkeiten der deutschen Sprache. VEB Bibliogr. Inst., Leipzig, 1975.
14. Handbuch Sprache in der Literatur / Hrsg. von A. Betten, U. Fix, B. Wanning. – Berlin, Boston: de Gruyter, 2017. 591 S. 20.
15. Heinemann W. Textlinguistik: eine Einführung. Tübingen: Niemeyer, 1991. 310 S.
16. Handbuch Literaturwissenschaft. Band 2: Methoden und Theorien / Hrsg. von Thomas Anz. Stuttgart: J. B. Metzler, 2007. – 498 S.
17. Heringer H. J. Linguistische Texttheorie. Eine Einführung. Tübingen: utb, 2015. 219 S.
18. Heringer H. J. Textlinguistik. Ein Arbeitsbuch. Brey: mykum Verlag, 2018. 272 S.
19. Krieg-Holz U., Bülow L. Linguistische Stil- und Textanalyse. Eine Einführung. – Tübingen: Narr Francke, 2016. 288 S.
20. Methoden der literatur- und kulturwissenschaftlichen Textanalyse. Ansätze – Grundlagen – Modellanalysen / Hrsg. von Nünning V., Nünning A. Stuttgart, Weimar: J. B. Metzler, 2010. 340 S.
21. Schmid W. Elemente der Narratologie. Berlin, New York: De Gruyter, 2005. 320 S.
22. Šklovskij V. Der Zusammenhang zwischen den Verfahren der Sujetführung und den allgemeinen Stilverfahren // Texte der russischen Formalisten / Hrsg. von J. Striedter. Bd. 1. München: Wilhelm Fink, 1969. S. 36–121.
23. Stenzel H. Die Analyse und Interpretation der literarischen Texte // Einführung in die spanische Literaturwissenschaft. – Stuttgart: J.B. Metzler, 2001. S. 36–96.

24. Vater H. Einführung in die Textlinguistik: Struktur und Verstehen von Texten. München: Fink, 2001. 221 S.

Интернет-ресурси.

1. https://www.researchgate.net/publication/306016071_Die_Analyse_und_Interpretation_literarischer_Texte.

2. <http://romanlooser.ch/AutorInnen/LiterarischeTexteAnalyse.pdf>.

3. https://www.bbs1-lueneburg.de/images/files/deutsch/deutsch_homepage/leitfadenn_erzaehltextanalyse_lang.pdf.

4. <https://www.studocu.com/de-at/document/universitaetklagenfurt/textlinguistik/zusammenfassungen/textlinguistikpruefungsfragen/9390457/view>

Викладач: Світлана ЛІПКА